

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
PWYLLGOR:	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
DYDDIAD:	4 Hydref 2022
TEITL YR ADRODDIAD:	Adroddiadau Blynyddol gan Aelodau
PWRPAS YR ADRODDIAD:	I ddarparu gwybodaeth am adroddiadau blynyddol Aelodau ar gyfer 2021/2022 a 2022/2023
AWDUR:	Mared Wyn Yaxley Cyfreithiwr (Llywodraethiant Corfforaethol)
SWYDDOG CYSWLLT:	Mared Wyn Yaxley Cyfreithiwr (Llywodraethiant Corfforaethol) MaredYaxley@ynysmon.llyw.cymru

1. Pwrpas yr adroddiad

Darperir adroddiad yn flynyddol i'r Pwyllgor hwn ynghylch y paratodau ar gyfer creu a chyhoeddi adroddiadau blynyddol gan Aelodau.

2. Cefndir

Mae rhan 5 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 yn gosod dyletswydd ar Gyngorau i wneud trefniadau er mwyn caniatáu i Aelodau baratoi adroddiadau blynyddol ar eu gwaith.

Mae'r Cyngor wedi bod yn cyhoeddi adroddiadau blynyddol Aelodau ers 2013/14. Er nad oes gofyn statudol i Aelodau gwblhau adroddiad, yn hanesyddol ystyriwyd ei bod yn arfer dda er mwyn hybu atebolrwydd lleol a chyflwyno gwybodaeth am gyfrifoldebau a swyddogaethau Aelodau. Mae'r adroddiad yn sail i gyfarfodydd Adolygiadau Datblygiad Personol (ADP) yr Aelodau hefo'i Arweinyddion Grwpiau, ac felly'n fodd o gynorthwyo'r Cyngor i gynnal ei Gynllun Datblygu Aelodau ar gyfer y dyfodol. Yn ogystal â'r ADP, cynigir sesiynnau datblygu unigol i Aelodau gyda'r Pennaeth Democratiaeth neu Reolwr Hyfforddiant y Cyngor ac mae'r adroddiadau blynyddol yn cynnig gwybodaeth ddefnyddiol fel sail i'r trafodaethau hyn.

Mae adroddiadau blynyddol blaenorol a gyhoeddwyd gan y Cyngor ar ran yr Aelodau i'w gweld ar y ddolen [yma](#)

3. Adroddiadau Blynyddol ar gyfer 2021/2022

Mae adroddiadau blynyddol 2021/2022 yn berthnasol ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill 2021 hyd nes 31 Mawrth 2022.

Bwriedir cyhoeddi'r adroddiadau blynyddol hyn ar wefan y Cyngor yn Tachwedd 2022. Mae hyn yn hwyrach na'r amserlen arferol (bydd adroddiadau'n cael eu cyhoeddi yn ystod

yr Haf fel arfer) oherwydd blaenoriaethau eraill yn dilyn yr etholiadau llywodraeth leol ym Mai 2022 a'r anhawsterau ers Tachwedd 2021 wrth benodi Pennaeth Democratiaeth parhaol.

Os bydd unrhyw Aelod cyfredol (oedd yn Aelod Etholedig cyn yr etholiad ym Mai 2022) yn dymuno cyhoeddi adroddiad blynyddol ar gyfer 2021/2022, gofynnir iddynt anfon eu hadroddiad terfynol at sylw'r Pennaeth Democratiaeth Dros Dro erbyn 31 Hydref 2022.

Os bydd y Pwyllgor yn cytuno gyda'r awgrym hwn, bydd y Pennaeth Democratiaeth Dros Dro yn hysbysu'r Arweinyddion Grŵp am yr amserlen uchod cyn gynted â phosib.

4. Adroddiadau Blynyddol ar gyfer 2022/2023

Bydd adroddiadau blynyddol 2022/2023 yn berthnasol ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill 2022 hyd nes 31 Mawrth 2023. Hon fydd adroddiad blynyddol cyntaf nifer o'r Aelodau a bydd yn cynnwys trosolwg o flwyddyn yr Aelodau Etholedig ar Gyngor Sir Ynys Môn ers eu hethol ym mis Mai 2022.

4.1 Templed yr adroddiad

Rhannwyd templed adroddiad (gweler **Atodiad A**) hefo'r holl Aelodau ar 14 Gorffennaf 2022 er mwyn (a) hysbysu Aelodau newydd o'r arferiad o gwblhau adroddiadau blynyddol a (b) cynnig y cyfle i'r holl Aelodau allu cadw cofnodion ar hyd y flwyddyn, os ydynt yn dymuno, er mwyn eu cynorthwyo pan fyddant yn dod i ddrafftio eu hadroddiad blynyddol terfynol ar ôl 31 Mawrth 2023.

Mae'r templed yn rhoi'r cyfle i Aelodau nodi'r gwaith maent wedi ei wneud ar ran eu hetholwyr; o faterion lleol yn y ward, i'w cyfraniadau ar gyrrff allanol ynghyd â'u rolau corfforaethol yn y Cyngor.

Y penawdau o fewn y templed ydi:

Rôl a chyfrifoldebau'r Aelod - Pwyllgorau ac Is-Bwyllgorau bu'r Aelod yn eistedd arnynt - Cyrrff allanol bu'r Aelod yn cynrychioli'r Cyngor arnynt	Cyfle i Aelodau restru'r Pwyllgorau, Is-Bwyllgorau a Chyrrff Allanol lle mae nhw wedi bod yn eistedd arnynt a chynnwys gwybodaeth am lefel eu presenoldeb mewn cyfarfodydd, eu rôl a'u cyfraniad. Gall Aelodau edrych ar eu bywgraffiadau ar wefan y Cyngor am y wybodaeth yma.
Gweithgareddau yn y Ward	Cyfle i Aelodau gynnwys gwybodaeth am y materion maen't wedi bod yn ymwneud â nhw o fewn eu ward. Bydd angen i Aelodau ddwyn i gof eu gweithredoedd yn y ward; gorau oll os gall Aelodau gadw nodyn wrth i'r flwyddyn fynd rhagddi.
Mentrau a Gweithgareddau Arbennig	Cyfle i Aelodau gynnwys gwybodaeth am unrhyw fentrau neu weithgareddau arbennig maen't wedi bod yn ymwneud â nhw. Bydd angen i Aelodau ddwyn i gof eu gweithredoedd; gorau oll os gall Aelodau gadw nodyn wrth i'r flwyddyn fynd rhagddi.
Dysgu a Datblygu	Cyfle i Aelodau gynnwys gwybodaeth am unrhyw

	hyfforddiant sydd wedi ei gwblhau ganddynt. Gall Aelodau gysylltu gydag Adnoddau Dynol am wybodaeth ynghylch unrhyw Hyfforddiant â drefnwyd ar eu rhan gan y Cyngor.
Gweithgareddau a Materion Eraill	Cyfle i Aelodau gynnwys gwybodaeth am unrhyw weithgareddau maen't wedi bod yn ymwneud â nhw. Bydd angen i Aelodau ddwyn i gof eu gweithredoedd; gorau oll os gall Aelodau gadw nodyn wrth i'r flwyddyn fynd rhagddi.

4.2 Amserlen

Y bwriad ydi bod y Pennaeth Democratiaeth yn briffio Arweinyddion Grŵp ar yr amserlen derfynol o ran cwblhau a chyhoeddi adroddiadau blynyddol 2022-2023. Os dilynnir y drefn arferol, bwriedir iddo fod yn debyg i hyn:

1 Ebrill 2022 – 31 Mawrth 2023	Cyfnod yr adroddiad blynyddol nesaf.
Ionawr 2023	Pennaeth Democratiaeth yn adrodd i'r Arweinyddion Grŵp am yr amserlen ar gyfer derbyn / cyhoeddi adroddiadau gan atgoffa Aelodau a'u hannog i gwblhau yr adroddiadau blynyddol.
Ebrill a Mai 2023	Caniatau cyfnod rhesymol o ddau fis yn ystod misoedd Ebrill a Mai 2023 i Aelodau gwblhau eu hadroddiadau blynyddol. Dyddiad cau i Aelodau anfon eu hadroddiadau blynyddol at y Pennaeth Democratiaeth fydd 31 Mai.
Mehefin 2023	Pennaeth Democratiaeth yn adrodd i'r Arweinyddion Grŵp am y nifer o Aelodau o fewn unrhyw Grŵp sydd wedi / ddim wedi cwblhau adroddiad blynyddol erbyn y dyddiad cau. Gellir trafod cael estyniad amser, ond y bwriad fydd mynd ymlaen at y cam nesaf.
Mehefin neu Gorffennaf 2023	Cyhoeddi Adroddiadau Blynyddol yr Aelodau ar wefan y Cyngor ar y ddolen yma

5. Argymhellion

5.1 Gofynnir i'r Pwyllgor nodi'r adroddiad.

5.2 Gofynnir am gytundeb y Pwyllgor fod y Pennaeth Democratiaeth Dros Dro yn hysbysu'r Arweinyddion Grŵp am yr angen i Aelodau anfon eu hadroddiadau blynyddol ar gyfer 2021/2022 at y Pennaeth Democratiaeth Dros Dro erbyn 31 Hydref 2022.

5.3 Gofynnir am gytundeb y Pwyllgor fod Aelodau'n cael eu hannog i ddefnyddio'r templed adroddiadau fel sydd yn **Atodiad A** er mwyn cwblhau eu hadroddiadau blynyddol ar gyfer 2022/2023.

5.4 Gofynnir am gytundeb y Pwyllgor i'r amserlen arfaethedig sydd wedi ei chynnwys yn adran 4.2 yr adroddiad yma ar gyfer paratoi a chyhoeddi adroddiadau blynyddol yr Aelodau yn 2022/2023.

Adroddiad Blynyddol gan Gynghorydd 2022/2023

Hwn yw'r adroddiad gan y Cynghorydd isod ar ei weithgareddau allweddol yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023. Darperir yr adroddiad er gwybodaeth i'r holl etholwyr ac nid i unrhyw bwrpas arall. Safbwyntiau'r Cynghorydd unigol yw'r rhai a fynegir yn yr adroddiad hwn ac nid ydynt, o angenrheidrwydd, yn adlewyrchu barn Cyngor Sir Ynys Môn.

Cynghorydd: xxxxx

Parti/Grwp: xxxxx

Ward: xxxxx

1 - Rôl a Chyfrifoldebau

Rhwng Mai 2022 a Ebrill 2023, eisteddais ar y prif bwyllgorau / is-bwyllgorau canlynol:	Crynodeb o Bresenoldeb
xxxxx	http://democratiaeth.ynysmon.gov.uk/mgAttendance
xxxxx	
xxxxx	
xxxxx	
xxxxx	
xxxxx	
xxxxx	
xxxxx	

xxxxx

Rwy'n cynrychioli'r Cyngor ar y cyrff allanol canlynol:

Corff allanol	Crynodeb o rôl a chyfraniad
- xxxxx	xxxxx

2 - Gweithgareddau yn y Ward

xxxxx

3 - Mentrau a Gweithgareddau Arbennig

xxxxx

4 - Dysgu a Datblygu

xxxxx

<http://democratiaeth.ynysmon.gov.uk/mgListTraining>

5 - Gweithgareddau a Materion Eraill

xxxxx

Ceir rhagor o wybodaeth amdanaf yma:

[Cyngor Sir Ynys Môn \(ynysmon.gov.uk\)](http://ynysmon.gov.uk)

Cynghorydd	xxxxxx	xx/xx/2023
------------	--------	------------